

## Charyty (Gracje)

Charyty są boginiami pogodnego wdzięku i radosnych uroków. Za ich sprawą powstaje wszystko, co miłe i nadobne. Młodzieńcy i dziewczęta zawdzięczają im urodę, a najpiękniejsze źródła mają wody tak jasne i przejrzyste dlatego, że charyty się kiedyś w nich kąpały. One są mistrzyniami ceremonii na Olimpie i urządzają biesiady bogów. One upiększają życie człowieka. Gdziekolwiek ludzie zbiorą się na tańce, zabawę, ucztę, tam jawią się niewidzialne charyty, wnoszą serdeczną \* Zob. Apulejusz Madaureńczyk: *Metamorfozy albo Złoty Osioł*. Przekład E. Jędrkiewicza. Lwów 1924. — Jerzy Żuławski przerobił ten mit oryginalnie w obrazie scenicznym pt. *Eros i Psyche*, a Ludomir Różycki na operę. pogodę, swobodną uciechę i przestrzegają, by nie przekraczano granic wesela, które wówczas może się zamienić w ponure rozpasanie. Lubią towarzystwo boga wina, Dionizosa, i na ich cześć spełnia się przy stole pierwsze puchary. Rozmłowane w śpiewie, przestają chętnie z muzami i garną się do Apollina, gdy tylko weźmie cytrę w swe boskie ręce. Służą Afrodycie. Co rano, po kąpieli, namaszczają ją olejkami, przygotowują dla niej pachnące szaty i wieńczą ją kwiatami, że z ich rąk miękkich wychodzi piękna, świeża, wesoła — prawdziwa "radość bogów i ludzi". Prastary kult charyt istniał w mieście beockim Orchomenos. Przez długie wieki nie miały one tam innych posągów prócz nie obrobionych kamieni, które były w wielkim poszanowaniu, gdyż opowiadano o nich, że niegdyś spadły z nieba. Ku czci dobrych bogiń obchodzono święto Charitezje z muzycznymi popisami i nocnymi tańcami, po czym rozdawano ludowi ciastka pszeniczne z miodem. Zwykle wymieniano trzy charyty: Eufrozyne, Taleja, Aglaja. Przedstawiano je jako urodziwe dziewczęta, w dawniejszej sztuce pięknie wystrojone, później nago. Trzymają się zwykle za ręce, jakby do tańca. W Atenach u wejścia na Akropol stała grupa charyt, dzieło Sokratesa, z czasów, gdy filozof zajmował się jeszcze robotą rzeźbiarską w pracowni swego ojca, Sofroniska. Jako atrybuty mają charyty: różę, mirt, instrumenty muzyczne, jabłko lub flakonik z wonnym olejkiem, czasem kłosy lub maki.